

400 steg för *klimatet*

Den här vandringen handlar inte så mycket om vad som är rätt eller fel. Inte heller om vad man bör göra eller inte göra. Den handlar mer om vilka vi vill vara. I Bibeln läser vi om hur Jesus stod upp för utsatta, mötte barnen, protesterade mot orättvisor och gjorde gott. Jesus sa: Guds rike är nära! Omvänd er och tro på budskapet. Omvänd er betyder ungefär: Tänk om! Förändras inifrån. Fundera över vad som är viktigt och låt de värderingarna leda er i liv och handling.

Vilka värderingar tycker du är viktiga idag för jordens framtid?

1

Vad händer med klimatet?

Atmosfären runt jordklotet består av flera olika gaser. Vissa är så kallade växthusgaser och fungerar ungefär som ett täcke som håller jorden lagom varm. När mängden växthusgaser ökar är det som att lägga en extra filt över jorden och medeltemperaturen ökar. De senaste 150 åren har jordens medeltemperatur ökat med lite mer än en grad. Det låter inte mycket, det är väl ingen som kan avgöra om det är 21 eller 22 grader ute liksom. Men konsekvenserna är allvarliga: extremväder som torka och skyfall gör att miljoner människor svälter och tvingas lämna sina hem.

Det finns flera anledningar till att växthusgaserna ökar men den största är att människor använder fossila bränslen, som olja och gas. Vi behöver minska utsläppen av växthusgaser. Här behöver näringsliv och politiker göra mycket, men det finns även saker vi kan göra själva genom att ändra våra vanor i vardagen.

400 steg för *klimatet*

Vet du hur många minuter det tar att förvandlas till konsument när du går ut genom dörren på morgonen? Det tar i genomsnitt bara tre minuter! Sverige är ett av världens reklamtätaste länder. Vi exponeras ständigt för företag som vill att vi köper deras produkter. Forskning visar att cirka 80 procent av vår konsumtion beror på begär. Vi vill ha något och därför köper vi det. Bara 20 procent är sådant som vi verkligen behöver. Jesus sa att vi ska se upp för ha-begär. Saker gör oss inte lyckliga! Möjligen en kort stund, men inte långvarigt.

Vad är verkligen värdefullt för dig? Vad ger verklig mening och glädje i livet?

Jesus sa: "Samla inte skatter här på jorden. Samla skatter i himlen. Ty där din skatt är, där kommer också ert hjärta att vara." *Vad menade Jesus med detta?*

2

Men Kina då?

"Kina är de som släpper ut mest – ansvaret borde ligga på dem!", hör man ofta och det låter väl rimligt? Då kan vi fundera över var våra kläder är tillverkade, eller mobiltelefonen. När vi tittar på Sveriges utsläpp per invånare har vi ganska låga siffror, eftersom Sverige kommit långt i klimatomställningen som land. Kina hamnar rätt högt. Men om vi ser till konsumtion per invånare landar Sverige på 9 ton per person och år och Kina på 6,4 ton.

400 steg för *klimatet*

Alla våra känslor behövs, även de jobbiga, men vi behöver lära oss hantera dem och utforska hur vi kan använda och omvandla dem till en kraft som skapar förändring.

Vilka känslor har du inför klimatförändringarna?

3

Att visa känslor är att leva i Jesu efterföljd. Han reagerade själv med ilska på orättvisor och ondska. Som när han välte bord och körde ut dem som sysslade med handel i templet. Och när vuxna motade bort barn blev han förargad och sa: Låt barnen komma till mig och hindra dem inte! Guds rike tillhör sådana som de!

Riktigt, riktigt både rädd och ledsen kunde Jesus också bli.

I klimatnödens tid behöver vi ta våra känslor på allvar, benämna och prata om dem, och be.

Ta gärna en sten och håll den i handen till nästa stopp, formulera tyst eller högt vad du känner. Låt stenen bära din nöd och din bön.

400 steg för *klimatet*

”Men nu består tro, hopp och kärlek, dessa tre och störst av dem är kärleken.” (1. Kor. 13:13)

Om du vill, lägg din sten, din bön, vid skulpturen. Stanna en stund i tystnad.

4

Empati- och tacksamhetspaus

Empati är förmågan att sätta sig in i hur en annan människa har det. Om vi övar på empati blir det lättare att förstå människorna och världen omkring oss, vilket är speciellt viktigt för att kunna lösa klimatkrisen.

Gör så här:

Ta ett par djupa, lugna andetag. Föreställ dig hur det skulle vara om du och dina nära och kära tvingas flytta från den plats ni älskar, eftersom ni hotas av översvämning. Vad hade du känt och velat göra? Fundera en stund. Ta ett par djupa andetag igen. Se om du kan komma på tre saker i ditt liv som du uppskattar eller blir glad av. Det kan vara stora eller små saker, personer, djur eller platser. Om ni vill, dela med varandra.

Jesus sa: ”Allt vad ni vill att människorna ska göra för er, det ska ni också göra för dem.”

400 steg för *klimatet*

Vi ärver inte jorden av våra förfäder, vi lånar den av våra barn, brukar man säga.

Vad betyder det? Vad hoppas du för framtiden? Vilka är dina visioner?

5

Tut tut – framtiden nästa!

Du står på en station och ska snart kliva på ett tåg som ska ta dig till en plats som du aldrig varit på förut. Tåget är på väg till framtiden. I den här framtiden mår du bra. Du har allt du behöver runt omkring dig och de du älskar mår också bra och har det bra tillsammans med dig. Naturen runt dig mår bra och djuren mår bra.

Stanna en stund och känn efter.

*Hur ser det ut där du kliver av tåget? Hur luktar det? Vad ser du? Hör du några ljud?
Hur känns det i kroppen när du kliver av på stationen här i framtiden?*

Jesus sa: "Var inte rädd, du lilla hjord, er fader har beslutat att ge er riket." (Luk.12:32)

400 steg för *klimatet*

Klimatarbete börjar med blicken, hur vi ser på varandra och vår omvärld. Våga ha visioner och sluta aldrig förundras. Känslan av WOW kan göra stor skillnad.

6

Att promenera i skogen, att se ut över havet, lukta på en blomma, se in i hundens ögon, krama den tvåhundraåriga tallen, smaka på ett hallon som vuxit i trädgården... Allt detta är upplevelser av förundran och fascination. Det vi fascineras av vill vi försvara.

Vad ser du på denna plats? Vad väcker din wow-känsla?

Har du tänkt på att flera av våra mest sjungna psalmer uttrycker en förundran och tacksamhet över naturen? "O store Gud" (Sv. Ps. 11), "Lova Herren, sol och måne" (Sv. Ps. 7), "Den blomstertid nu kommer" (Sv. Ps. 199), "I denna ljuva sommartid" (Sv. Ps. 200).

400 steg för *klimatet*

Tänk dig att detta är framtidens ingång. Med dig in i framtiden har du ett löfte, Jesus sa: "Jag är med er alla dagar in till tidens slut." Framtiden är okänd, men vi får gå in i den i tro på att Jesus verkligen är med oss. Vem av oss skulle våga göra någonting alls om vi saknade tro? "Tron är grunden för det vi hoppas på; den ger oss visshet om det vi inte kan se." (Heb.11:1) Vi har någon att följa. Jesus är vår förebild, vår influenser, vår herde. Vi behöver inte gå ensamma utan bjuds att gå i en gemenskap. Vi går med Gud, tillsammans.

7

Vad spelar det för roll vad lilla jag gör?

Det är lätt att se sig själv som en maktlös individ. Men faktum är att samhällsförändringar sker när flera individer tillsammans skapar en kraft att förändra. Vi människor är flockdjur som påverkas av – och påverkar – andra. Alla kan inte vara Greta Thunberg, men vi kan alla göra vad vi kan. Kanske är det dags att börja fila på svaret på frågan: vem vill jag vara? Du kan vara en av dem som sprider hopp och inspirerar till små förändringar som gör stor skillnad.

400 steg för *klimatet*

Påskan bär i sig hoppets stora berättelse: Jesus blev korsfäst, dog och begravdes, uppstod och lever i evighet. Dödens bojar kunde inte hålla fast Jesus och med hans uppståndelse segrade livet för alltid. Korset blev ett hoppets tecken.

Ängeln säger nu, som då: Var inte rädda!

8

Nu blir det nyheter

Ibland kan livet kännas mörkt och hopplöst. Då är det bra att påminna sig om positiva saker som händer. Här kommer tre positiva klimatnyheter!

1. Klimatneutrala flyg är på gång i Sverige. Man tror att det inom 3–4 år ska vara möjligt att flyga i Sverige utan utsläpp av koldioxid.
2. Östersunds kommun bjuder på klimatsmart skolmat för att uppmärksamma Earth Week.
3. Italien inför klimatlära som ett obligatoriskt ämne i skolan.

400 steg för *klimatet*

Jesus vände upp och ner på galna strukturer, han sa bland annat: "Om ni inte omvänder er och blir som barnen kommer ni aldrig in i Guds rike." (Matt. 18:3) Han sa också: "Alla ska se att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek."

400 steg för klimatet. Hur då? Vad då?

Om vi vågar tänka annorlunda, med större nyfikenhet, ödmjukhet och förväntan är vi på god väg!

9

En bön för klimatet

Evige Gud, hela jorden är full av din härlighet.

Till dig bär vi fram skapelsens vändor i klimatkrisens tid.

Vi ber om nåden att få göra gott, som dina skapade medskapare.

Jesus Kristus, du har gått på vår jord och lever mitt ibland oss.

Gör oss känsliga för människors och hela skapelsens lidande.

Stärk oss i arbetet för ett värdigt liv, i rättvisa och solidaritet med dem som lever och kommer att leva.

Helige Ande, modets och självbesinningens kraft, du talar till våra samveten.

Trösta oss när vi lider och plågas av ångest.

Ge oss oro när vi domnar i bekvämlighetens ro.

Skapa om oss till att bli vad vi är: en enda mänsklighet under samma himmel.

Amen.